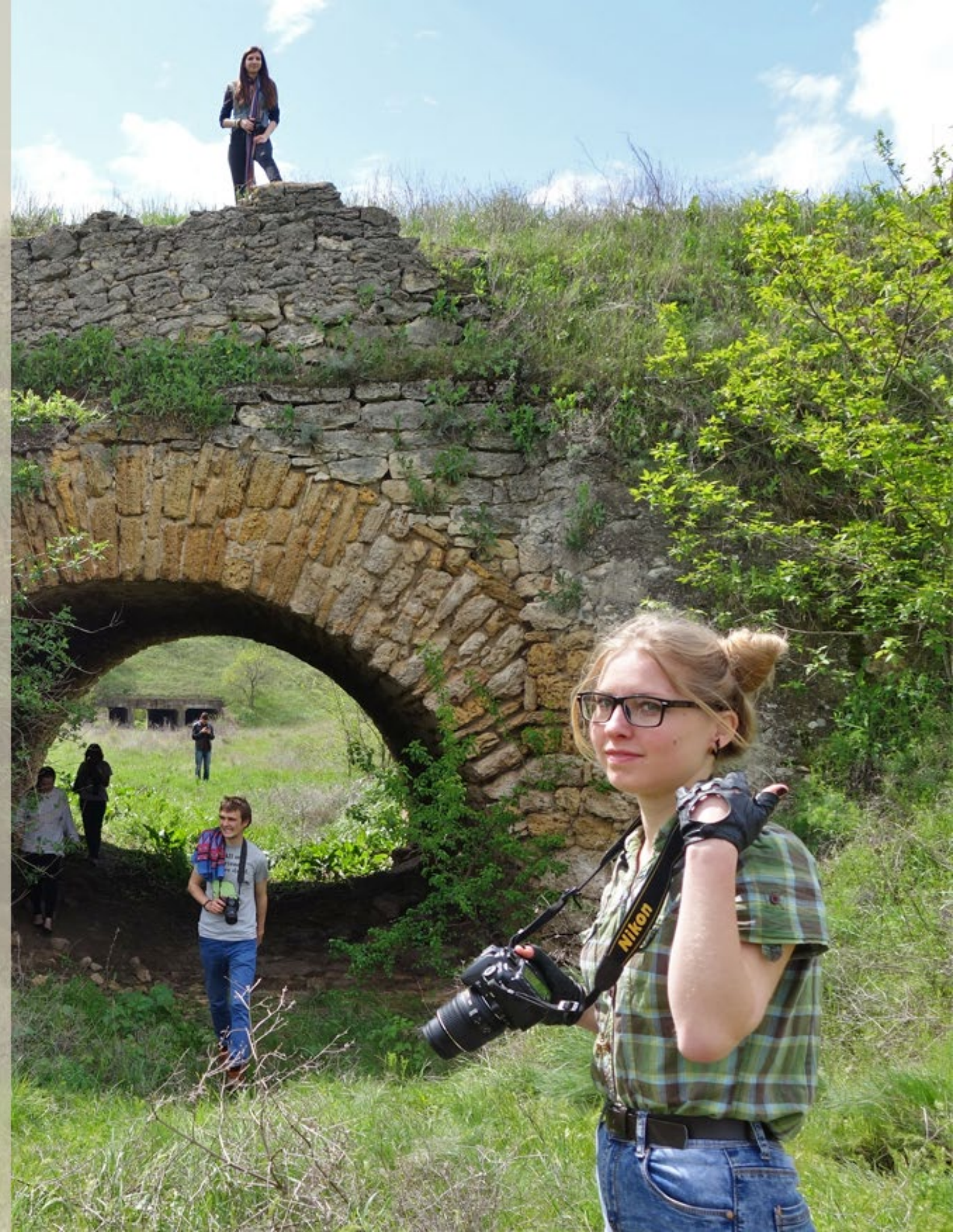

ХЕРСОНСЬКИЙ
МІСЬКИЙ ЦЕНТР
МОЛОДІЖНИХ
ІНІЦІАТИВ «ТОТЕМ»

РІЧНИЙ ЗВІТ

2016

ПРОЕКТ «РІЗНОМАНІТТЯ ДЛЯ МИРУ: СПІЛЬНІ ДІЇ МОЛОДІ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ ДІАЛОГУ, ТОЛЕРАНТНОСТІ ТА ВЗАЄМНОЇ ПІДТРИМКИ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ ПІВДНЯ УКРАЇНИ».

Південь України – історично мультикультурний регіон. Українці, росіяни, євреї, німці, шведи, турки, роми протягом століть жили тут разом (всього понад 130 національностей та етнічних груп). Через військовий конфлікт на Сході України рівень толерантності до «інших», які відрізняються мовою, переконаннями, віруваннями, значно знизився. У місцевих громадах «чужаки» сприймаються як вороги а-пріорі, і саме молодь є найбільш вразливою до стереотипного сприйняття та впливу думки оточення.

Проект «Різноманіття для миру» був спрямований на розвиток навичок молоді півдня України (Херсонська, Миколаївська, Одеська області і Крим) будувати діалог у своїй громаді та зменшувати рівень агресії, сприяти поширенню толерантності, поваги до різноманіття у суспільстві на основі розуміння базового принципу єдності у різноманітті.

В рамках проекту для молоді 21-27 квітня 2016 р. у Херсоні відбувся воркшоп «Різноманіття для миру», у якому взяли участь 25 учасників з Херсону, Миколаєва, Одеси. До воркшопа також приєдналися нові мешканці Херсону – переселенці з Донецька та Луганська. Молодь працювала разом, щоб вивчити історію Півдня України, зібрати інтерв'ю з представниками різних національностей, доповнити їх спогадами своїх родин і, нарешті, відповісти на питання – хто вони, сучасні українці?

В рамках воркшопу були і лекції, і тренінги, і екскурсії, і практичні заняття, і навіть квести. В перший день учасники розповідали про свої сім'ї, їхню історію. Виявилось, що група все є мультикультурною – ми почули історії про родини, в яких поєдналися жителі України, Росії, Білорусі, Польщі, Туреччини. Найбільш емоційними були учасники-переселенців, які втратили свій дім і пережили загрозу втрати взагалі усього, навіть життя. Але саме вони відзначили, що для них цей тренінг був надзвичайно корисним, адже допоміг по-новому

подивитися на своє життя і побачити навколо нових друзів та відчути їхню підтримку.

Завдання «20 Я», під час якого потрібно було описати себе за допомогою 20 слів і 20 образів, тобто зробити 20 фотографій, примусило учасників подумати про власну ідентифікацію. Хто ми? Звідки ми? Що нас тримає разом? Що нас може розділити? В решті решт, слова «я – українець, я – українка» набули для молоді нового сенсу. Виставку цих фотографій херсонці побачили на центральній вулиці міста у День Європи 21 травня.

Наступні дні молодь працювала у групах – разом вони вивчали історико-культурну спадщину Херсону і дізнавалися, як різні народи будували та розвивали місто. Знімали відео, робили фотографії, записували тексти, зустрічалися з представниками різних національностей під час «Живої бібліотеки». І, звичайно, куштували страви різних народів, які гостинно запропонували кримські татари, вірмени, корейці, азербайджанці.

Фіналом воркшопу стала документальна вистава «Не знімай мене з дерева» (мається на увазі генеалогічне дерево). Вистава була зроблена з інтерв'ю з представниками різних національностей та особистих сімейних історій учасників. На прохання тренерів учасники воркшопу принесли з собою старі фотографії з сімейних архівів, і це допомогли відчути, скільки різних національностей поєднало в історії кожної родини, а через це – зрозуміти, що толерантність – це не просто модне слово, а життєва необхідність.

Після показу вистави відбулася відкрита дискусія за участю місцевої громади, представників національних товариств, мас-медіа, влади, освітніх закладів, НУО, під час якої глядачі попросили показувати цю виставу ще неодноразово, адже тема власної ідентифікації, належності до своєї спільноти і одночасно – до всього світу та всього людства, є надзвичайно важливою, і говорить про неї молодь дуже відверто та по-справжньому.

З метою розповсюдження досвіду проекту створено і поширено посібник з розробки та проведення тренінгів з мультикультурного різноманіття.

- Партнери проекту: Херсонське обласне відділення Соціологічної Асоціації України СОУС
Проект «Різноманіття для миру» профінансовано EUROPEAN YOUTH FOUNDATION

DEAS

8 ОКТЯБРЯ
ОГЛУШЕНИЕ
СОГЛАСНЫХ

18.00
КЛУБ ЭГО
пр. УШАКОВА 50

ДОКУМЕНТАЛЬНЫЙ СПЕКТАКЛЬ

О работе в её первоначальном
значении.

О забытом понятии – труд.

О людях, которые не понаслышке
знают, что такое труд.

А что мы знаем о труде?

Саундтрек – «Песня о
потерянном времени или
филологическая мантра»
группы The Мля (Николай
Гоманюк и Евгений Яненко)
в аранжировке Богдана
Бутова (группа
«Электромаш»)

Актёры:

Татьяна Андреева, Сергей Брудеров,
Константин Дудченко, Александр Колбасин,
Родион Красновид, Янина Лебедева,
Екатерина Руденко, Аршавир Саркисов,
Татьяна Стецко, Александра Дурыгина,
Антон Антонио Де Деуш

Режиссура – Максим Афанасьев

Текст – Николай Гоманюк

Саундтрек – группа The Мля (Николай
Гоманюк и Евгений Яненко),

аранжировки Богдана Бутова (Электромаш)

Видео – Максим Афанасьев, Александр Юдин

ROSA
LUXEMBURG
STIFTUNG
В УКРАЇНІ

Проект «Открытая
лаборатория TERRA FUTURA»
реализуется при поддержке
Rosa-Luxemburg-Stiftung в
Украине

ПРОЕКТ ВІДКРИТА ЛАБОРАТОРІЯ «TERRA FUTURA»

Метою проекту було дослідження становища робітників та тих, хто втратив роботу внаслідок структурних економічних змін, в рамках мікроурбаністики; просвіта міської громади про різновекторну історію міста та індустріалізацію регіону; розширення громадської дискусії щодо становища, проблем та соціоекономічних прав робітників.

На першому етапі було зроблено дослідження («зріз») становища та життя робітників та їхніх сімей шляхом персональних зустрічей та інтерв'ю з мешканцями одного з робітничих мікрорайонів Херсону. На основі опрацьованих матеріалів створено документальну виставу.

Документальну виставу було представлено під час Форуму «Херсон. Перспективи»; відбулося відкрите обговорення з залученням студентства, громадських організацій, молодих політиків, журналістів, городян. Тема дискусії – соціо-економічні права робітників, їх сучасне становище, перспективи робітничої молоді. Захід відвідала Українська Академія лідерства. Важливо, що на показі були і молоді люди, і люди середнього віку, і літні люди – і завдяки виставі вдалося сфокусувати увагу різних поколінь на існуючих соціо-економічних проблемах представників робочого класу, більшість яких зараз або змінили вид зайнятості або стали безробітними. Обговорення виявило, що глядачі різних поколінь однаково відчували проблеми, пов'язані з трансформацією суспільного ладу в Україні і реагували на виставу не з точки зору ностальгії старшого покоління, а з точки зору необхідності критичного мислення.

В рамках проекту місцевими істориками розроблено і відпрацьовано тематичну екскурсію; за її допомогою мешканці міста отримали знання про історичний контекст розвитку міста та участь робітників у соціально-економічних процесах в різні часи.

Для фотографів проведено лекцію з мікроурбаністики. З використанням набутих знань 10 фотографів створили фотовиставку, яка відобразила середовище, в якому мешкають сучасні робітники у Херсоні, та їхнє ставлення до свого середовища, адаптація середовища до потреб мешканців. Презентація виставки відбулася у публічному просторі перед початком вистави.

● Проект підтримано Rosa-Luxemburg-Stiftung в Україні

ПРОЕКТ «ВІДРОДЖЕННЯ ЛЕГЕНДИ: ШЛЯХ ОБ'ЄДНАННЯ І РОЗВИТКУ»

Проект реалізується з квітня 2016 до березня 2017 рр.

Проект полягає у комплексному підході до створення культурного ландшафту та умов для ревіталізації об'єктів історико-культурної та архітектурної спадщини, які розташовані в районах Херсонської області. Точка відліку – це збирання та відродження легенд, пов'язаних з цими об'єктами, та залучення міської спільноти (краєзнавців, місцевих активістів, мешканців).

У 2016 році місцевих краєзнавців було зібрано на семінар-тренінг на базі Одеського муніципального музею особистих колекцій ім.Блещунова. Фахівці музею допомогли по-новому побачити потенціал об'єктів історико-культурної та архітектурної спадщини, до яких звикли і самі краєзнавці, і місцева спільнота. В результаті краєзнавці розробили власні цікаві ідеї щодо популяризації спадщини Херсонської області.

За допомогою краєзнавців та експертів було сформований список 13 об'єктів історико-культурної спадщини Херсонської області, які потребують термінової уваги та збереження. За допомогою місцевих краєзнавців зібрані легенди, пов'язані з цими об'єктами, базова інформація щодо розташування та описів, відомості про місцевих активістів, яких можна залучити до збереження цієї спадщини. В результаті для проектної активності обрано 3 об'єкти:

1. Маяк на острові Джарилгач поблизу міста Скадовськ. Маяк був побудований у 1902 році, деталі для нього виготовлені у Франції. Ця споруда тісно пов'язана з творчістю всесвітньо відомого футуриста Давида Бурлюка, який відвідав маяк та написав «Морську повість», у якій детально описує острів Джарилгач, маяк, родину його наглядача, а також бурхливі полії початку 20-го сторіччя. В останні роки з'являються ідеї демонтувати маяк, перенести частину в Скадовськ і т.д. Це пов'язано і з природними факторами (море просувається щороку до будівлі), і з руйнуванням самої залізної конструкції маяка. Проте існує і думка, що маяк треба зберегти саме на острові – лише тоді він залишатиметься пам'ятником історії, і що не всі можливі зусилля до цього докладаються.

2. Будинок унікальної художниці-самоучки Поліни Райко в місті Цюрупинськ. Бабуся почала малювати на стінах свого будинку у віці 69

років, і за кілька років перетворила його на справжнє диво. Після її смерті у 2003 році будинок викупило подружжя з метою створення у ньому музею, але й досі не зроблено жодного кроку. Будинок і розписи руйнуються з кожним роком.

3. «Литовська вежа» (Сторожова вежа, вежа Вітовта) в селі Веселе на березі Дніпра. Ця вежа відноситься до XIV-XV століть; вона була побудована за часів Великого Литовського князівства. Вежа знаходиться під загрозою знищення через плани побудови на цій території другої черги Каховської ГЕС.

До проекту долучилися сучасні художники, щоб створити атмосферу привабливості об'єктів історико-культурної спадщини.

У вересні 2016 р. ЦМІ «Тотем» зібрав 24 художники з України (Херсон, Львів, Одеса), залучив волонтерів з Ізраїлю та Австралії, які об'єдналися заради того, щоб відвідати і намалювати маяк, про який писав у своїй книзі Бурлюк, адже вже у найближчі роки ми можемо втратити цей важливий пам'ятник історії. Всі ілюстрації об'єднані в арт-бук (art-book), який буде видано – і таким чином ми дамо херсонцям і гостям Херсонщини можливість поглянути на цю спадщину мистецькими очима.

Презентація результатів цієї арт-експедиції відбулася 23 вересня у відділі природи Херсонського краєзнавчого музею в рамках XIV фестивалю сучасного мистецтва «TERRA FUTURA». На відкритті відбулася дискусія щодо шляхів збереження Джарилгацького маяка.

Для будинку Поліни Райко на першому етапі потрібно було активізувати місцеву спільноту, і ми запропонували художникам провести одну ніч в будинку Поліни Райко і створити свої роботи. Результатом стала виставка «Сни Поліни Райко», яка привернула увагу до проблеми його збереження, оскільки всі автори зробили публікації своїх спостережень, відзначили руйнування будинку і розписів і закликали громадськість зберегти цю спадщину. Наш проект показав можливість створення в цьому будинку не лише музею, але й арт-резиденції як інструменту ревіталізації: саме такий формат дозволив би зробити його «живим», наповнити творчою активністю. Крім того, в рамках проекту наші партнери «Велофрум Херсона» розробили і запустили велосипедний маршрут, який також викликав великий резонанс серед організацій, що працюють у сфері туризму.

Проблему збереження будинку Поліни Райко ми освітлювали не лише в місцевій і національній пресі, але й на телебаченні – журналісти центральних телеканалів України «1+1» і «5 канал» створили свої репортажі. Результатом дій стало те, що на створення музею в будинку Поліни Райко в 2017 році обласний бюджет виділив 650 тисяч гривень, і створення на базі будинку першого в Україні музею наївного мистецтва внесене до плану заходів обласної програми розвитку культури і духовності на 2017 рік.

У жовтні 2016 р. ЦМІ «Тотем» також організував резонансний арт-захід біля Башти Вітовта, в якому взяли участь більше 30 авторів і активістів. До проведення фестивалю біля башти ми залучили клуб історичної реконструкції «Лицарі Великого степу», фахівців товариства охорони пам'ятників, «Велофорум Херсону» (був прокладений новий велосипедний туристичний маршрут), Громадську організацію «Культурний центр Україна-Литва». Фестиваль дозволив зібрати в одному місці однодумців і наочно продемонструвати туристичний потенціал Дозорної башти, а також ознайомити учасників із загрозами і проблемами її збереження. Окрім планів розширення ГЕС, серйозною проблемою було те, що башта не була внесена до національного реєстру пам'ятників, тому наступним кроком було внесення її в реєстр, і це завдання було успішно вирішено за допомогою партнерів та експертів, які підготували необхідні документи та допомогли прискорити процес. Разом з партнерами сплановано подальші дії щодо захисту Башти Вітовта.

- Проект реалізується в рамках програми “CHOICE: культурна спадщина і сучасність” за підтримки Європейського Союзу.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ: КІНО

Проект «Local crew, foreign director» («Місцева команда, іноземний режисер») У співпраці з Першою Херсонською кіношколою, за підтримки міжнародної програми «Tandem Ukraine»

У 2016 р. в Херсоні ЦМІ «Тотем» провів презентацію фільмів міжнародного фестивалю

«La Guarimba International Film Festival» (Італія). Програму фільмів презентував куратор фестивалю Джуліо Віта.

У 2017 році співпраця продовжиться шляхом обміном режисерами між Херсоном та Амантеа (Італія).

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ: ТЕАТР

У 2016 р. ЦМІ «Тотем» представив у Херсоні польсько-український перформативний проект

«Мапи страху / мапи ідентичності»

Кураторка: Йоанна Віховська / Stowarzyszenie Praktyków Kultury (SPK), ЕЕРАР Виставу було організовано в Херсонському областному театрі ім.Кулиша.

DEAD SEASON

9 ОКТЯБРЯ
Insight dance group
ПОДСЛУШАНО

19.00
КЛУБ ЭГО
пр. УШАКОВА 50

ФИЛЬМ-ПЕРФОРМАНС

"Лес. Живое пространство. В нём процесс жизни происходит здесь и сейчас, сам собою. Так скажет пассивный наблюдатель. Но что значит – быть наблюдателем осознанным? Значит ли это уметь фокусироваться на деталях? Или это значит слиться с процессом жизни – зрением, слухом, телом?.."

EGO CLUB

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ: ХОРЕОГРАФІЯ

Разом з «Insight Dance Group» створено хореографічний відео-перфоманс «Подслушанное», який презентовано в рамках фестивалю сучасного мистецтва «TERRA FUTURA - 2016». Для музичного супроводу запрошено DJ Miska Rauma (Фінляндія).

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

Надходження:

640536 грн (22960,50 євро)

1. Проект «Різноманіття для миру: спільні дії молоді для зміцнення діалогу, толерантності та взаємної підтримки різних груп населення Півдня України», фінансування EUROPEAN YOUTH FOUNDATION – 10000 євро.
2. Проект «Відродження легенди: шлях об'єднання і розвитку», фінансування програми "CHOICE: культурна спадщина і сучасність" за підтримки Європейського Союзу – 7960,50 євро
3. Проект Відкрита лабораторія «Terra Futura», фінансування Rosa-Luxemburg-Stiftung в Україні – 5000 євро.

Видатки:

530289 грн. - Програмні витрати

Всі кошти отримані як безповоротна фінансова (благодійна) допомога. Залишки невикористаних коштів знаходяться на рахунках організації задля використання у наступних періодах.